

سه شنبه ۲۱ دی‌ماه ۱۳۹۸ - شماره ۵۰۲

گزارش

یارانه انرژی؛ قرار داد نانوشته

بین دولت و ملت

مسئله دیگری که در این زمینه حائز اهمیت است، دشواری و پیچیدگی در تعریف اندازه‌گیری یارانه‌های انرژی است. متأسفانه تعریف دقیقی وجود ندارد که نشان دهد چه عواملی در یارانه انرژی دخیل هستند. این مسئله به عدم توانایی سازمان‌های بین‌المللی نظیر بانک جهانی و اوپک در توافق برای ارائه تعریف روشن و مشترک باز می‌گردد. در واقع هر سیاست و اقدامی که مستقیماً یا به طور غیرمستقیم قیمت‌ها را برای مصرف‌کنندگان پایین‌تر از قیمت بازار و برای تولیدکنندگان بالاتر از قیمت بازار نگه‌دارد و به نوعی هزینه‌های مصرف و هزینه‌های تولید را کاهش دهد به عنوان حمایت و یارانه شناخته می‌شود.

این گستره وسیع و مبهم در تعریف، برآورد حجم یارانه‌ها را نیز با مشکل مواجه می‌کند. در سال گذشته، دفتر اقتصاد کلان سازمان برنامه و بودجه برآوردی از میزان یارانه‌های پنهان و آشکار در کشور منتشر کرد. این گزارش مجموع یارانه‌های پنهان انرژی، اعم از بنزین، نفت سفید، گازوییل، نفت کوره، گاز مایع، سوخت هوایی و سوخت جت، گاز طبیعی و برق را با مبنای ارز ۸۰۰۰ تومانی، نزدیک به ۵۹۰ هزارمیلیارد تومان در سال ۹۸ برآورد کرده است.

باید توجه داشت که بخش اعظم یارانه‌های انرژی توسط گروه‌های پُر درآمد و صنایع انرژی‌بر و با بهره‌وری پایین جذب می‌شود. در حالی که این منابع می‌توانند صرف کالاهای عمومی با کیفیت نظیر بهداشت و آموزش عمومی، بهبود زیرساخت‌ها و یا حمایت از کسب و کارها و صنایع متوسط و کوچک شود. در حالی که سرکوب قیمت انرژی از یک سو انگیزه کنترل و بهینه‌سازی مصرف و تولید را کاهش می‌دهد و از سوی دیگر به دلیل اختلاف قیمت داخل و خارج انگیزه جدی

برای قاچاق انرژی ایجاد می‌کند.

قیمت پایین انرژی همچنین می‌تواند عواقب ناخواسته بزرگ دیگری در پی داشته باشد. به عنوان مثال سرکوب قیمت اسمی انرژی در شرایط تورمی باعث کاهش قیمت حقیقی انرژی می‌شود که به نوبه خود باعث معوج شدن نقشه‌ی اقتصاد کشور شده و اقتصاد را به سمت انرژی‌بری بیشتر و بهره‌وری کمتر هدایت می‌کند.

با وجود معایب آشکار یارانه انرژی هرگونه اصلاح نظام یارانه‌ها در کشورهای در حال توسعه نیازمند عزم و مهارت جدی در سیاست‌گذاری است. همچنین، تجربه‌های کشورهای مختلف در اصلاح نظام یارانه‌های انرژی نشان می‌دهد بدون برنامه‌های جبرانی مناسب و بدون ایجاد ظرفیت موثر برای ایجاد کالاهای عمومی مانند شبکه حمل و نقل عمومی و برنامه‌های رفاه اجتماعی برای طبقه آسیب‌پذیر اینگونه اصلاحات با مقاومت و اعتراض اجتماعی روبرو خواهد بود. خصوصاً اینکه تبانی و ائتلاف گروه‌های ذی‌نفع از نظام یارانه‌ای موجود که در طول سال‌ها شکل گرفته مانع جدی بر سر راه اینگونه اصلاحات خواهد بود.

در کشور ما با وجود تجربه‌های متعدد در ارزشمند در زمینه معقول‌سازی (Rationalisation) قیمت حامل‌های انرژی، همچنان این مسئله جزء مسائل اصلی کشور است و روی میز سیاست‌گذار قرار دارد. متأسفانه در تجربیات گذشته، روش‌های پایدار و ماندگار، که یک بار برای همیشه مسئله را حل کند، طراحی و یا اجرا نشده است.

به همین دلیل، پس از گذشت چندین و چند تجربه دشوار و پُرهیاهو، همچنان اصلاح قیمت انرژی در کشور به صورت اسمی و مقطعی انجام می‌شود، قیمت‌های داخلی کاملاً مستقل از قیمت‌های بین‌المللی و نوسانات آنها هستند، جالب‌تر آنکه قیمت اغلب حامل‌های انرژی در سراسر کشور یکسان است و همچنین شبکه حمل‌ونقل و لجستیک سوخت در انحصار دولت قرار دارد. در صورتی که هر سیاست و برنامه‌ای برای اصلاح قیمت انرژی پیشنهاد شود، لازم است در خصوص چند موضوع کلیدی شفاف باشد، وگرنه محکوم به شکست خواهد بود. استادیار دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران

دلایل افت بهای ارز در روزهای اخیر

اصلی‌ترین عامل کاهش نرخ ارز در روزهای اخیر، افزایش شدید عرضه درهم از کانال دبی بوده است.بعد از آنکه نرخ دلار در بازار تهران به ۱۵۳۵۰ تومان رسید، بهای ارز با شیبی بسیار آرام نزولی شد و این روند تا روز گذشته ادامه پیدا کرد اما امروز ابتدای صبح بهای ارز با شدت بیشتری افت کرد به‌طوری که فقط در طول روز جاری قیمت دلار با ۷۵۵ تومان کاهش به ۱۳ هزار و ۷۴۵ تومان رسیده است.براساس پیگیری خبرنگار فارس از منابع مطلع، اصلی‌ترین عامل کاهش نرخ ارز در روزهای اخیر، افزایش شدید عرضه درهم از کانال دویی بوده است. بانک مرکزی از ابتدای امسال شبکه ارزی در دویی را فعال کرد و با تقویت عرضه ارز از این کانال، بهای ارز در بازار داخلی بافت قابل توجه مواجه شد. برخی کارشناسان دلیل دیگر کاهش نرخ ارز را فروکش کردن تب احتمال جنگ و درگیری نظامی می‌دانند. تحلیلگران معتقدند در صورت کاهش نرخ ارز به کمتر از ۱۴ هزار تومان، بهای ارز به ۱۲۹۰۰ تومان هم خواهد رسید.

زیر وبم آشفته بازار کاغذ مطبوعات؛

تولیدکننده کاغذ، ارز برای واردات می‌گیرد!

حیدری تأکید کرد: تاسف‌آور این است که وقتی این شرکت کاغذ وارد کرد، در زمره واردکنندگان قرار گرفته اما معلوم نیست که کاغذ وارداتی خود را چه کرده است، به چه کسی و با چه شرایط فروخته است. نکته جالب‌تر اینکه خط تولیدش را از کاغذ رول به تحریر تغییر داده و قیمتی هم که اعلام می‌کند کیلویی دوازده هزار تومان است. این در حالی است که اگر حتی ارز نیمایی در واردات کاغذ جاری شود، باز هم کاغذ خارجی از داخلی ارزان‌تر است در صورتی که کیفیت کاغذ داخلی به مراتب ضعیف‌تر است. گفتنی است، با دستور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی «کمیت توزیع کاغذ مطبوعات» تشکیل و نخستین جلسه آن به ریاست معاون امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی و با حضور جمعی از کارشناسان مربوطه برگزار شد. در نخستین جلسه دور جدید کمیته توزیع کاغذ مطبوعات مقرر شد: تخصیص کاغذ براساس راستی آزمایی مصرف واقعی مطبوعات صورت گیرد. در این جلسه همچنین مصوب شد برای تأمین کاغذ نشریاتی که در شرایط اضطرار قرار دارند تمهیداتی پیش‌بینی و اعلام شود. شایان ذکر است کمیته توزیع کاغذ مطبوعات با هدف توزیع عادلانه یارانه‌های حمایتی، بررسی مصرف واقعی نشریات، سرعت بخشی به مسیر ورود کاغذ به کشور و همزمان توزیع درست آن، رسیدگی به وضعیت رسانه‌هایی که اختلالی در انتشار آن‌ها به دلیل کمبود کاغذ ایجاد شده و استفاده از ظرفیت تمام دستگاه‌ها برای کمک به وضعیت بازار کاغذ با توجه به تأکیدات رئیس‌جمهور، معاون اول رئیس‌جمهور و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شد.

مجوزی دریافت نخواهد کرد. این که چگونه برخی از این شرکت‌ها خارج از این قواعد و در حالی که کارشان واردات و فروش کاغذ نبوده، مجوز و ارز دریافت کرده‌اند، روشن نیست. وی در ادامه تصریح کرد: با این تفاسیر، سوال اینجاست که دلیل اینکه کاغذ به‌طور عجیبی افزایش قیمت داشته و به کیلویی پانزده تا شانزده هزار تومان رسیده، کمبود کاغذ است. در واقع در سال ۹۶ کاغذ وارداتی برای مطبوعات ۹۰ هزار تن بوده است و در سال گذشته، در خوشبینانه‌ترین حالت خیلی کمتر از این مقدار بوده. ضمن اینکه خیلی از موسسات بزرگ ما، که من نمی‌خواهم نامشان را ببرم، مازاد بر مصرفشان کاغذ آورده اند و شنیده ایم این مازاد را فروخته‌اند. محمد

از دولتی دریافت کرده، اما کاغذی وارد نکرده و ارزیابی‌ما، تیراژ نشریات هم حدود چهل تا پنجاه درصد کاهش یافته ولی مجموع کاغذ چاپ و تحریر وارداتی در سال ۹۷ چیزی در حدود ۲۷۰ هزار تن بوده است. این عضو کارگروه کاغذ، در ادامه و در پاسخ به این سؤال که آیا مجوز ورود همه این مقدار کاغذ از وزارت ارشاد و کارگروه کاغذ صادر کرده و همه آن به مطبوعات و ناشران تحویل شده است؟ اظهار داشت: خیر این‌طور نیست. وقتی افزایش قیمت کاغذ در شش ماهه اول سال گذشته آغاز شد، دولت و وزارت ارشاد به این توافق رسیدند که یک سنات تنظیم‌بازار ایجاد کنند و این ستاد از شهریور ماه سال گذشته، آغاز به کار کرد. اما پیش از آن، چند شرکتی بودند که

اجاره‌بها با مشوق مالیاتی کم نمی‌شود

کارشناسان معتقدند **میلیت** با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

رئیس‌جمهور آمریکا با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

به گفته حسینی، بر اساس تحقیقات معاونت مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی، بازار اجاره بها، تابع بازار مسکن نیست و تغییرات قیمتی مسکن در اجاره بها تأثیری ندارد.

اگر چه بارها کارشناسان اعلام کرده‌اند که بازار اجاره بها کاملاً تابعی از قیمت مسکن است و زمانی که قیمت مسکن افزایش می‌یابد، مالکان برای تطابق درآمدهای حاصل از اجاره بها در مقابل افزایش ارزش ملک، اقدام به افزایش اجاره بها می‌کنند، اما مسأله اصلی در لایحه مورد اشاره اسلامی، غیر از شکست خورده بودن کنترل دستوری اجاره بها، شکست خورده بودن طرح دریافت مالیات از اجاره بهاست.

بسیاری از اقتصاددانان معتقدند تا زمانی که زیرساخت‌های اطلاعاتی و بانک دیتای املاک و مسکن آماده نباشد، دولت نمی‌تواند از قراردادهای اجاره مسکن مطلع شده و مالکان را وادار به ثبت قراردادهای اجاره مسکن در سامانه‌های معاملات املاک کند. بنابراین دولت نتنها در زمینه کنترل بازار اجاره بها موفق نخواهد بود، بلکه این قانون (در صورت تصویب در مجلس) می‌تواند به بهانه‌ای برای موجران با هدف تحمیل اجاره بهای بیشتر بر مستأجران تبدیل شود.

در همین زمینه نرگس رزبان، مدرس مالیات‌های بخش مسکن گفت: مشکلی که مالیات بر اجاره بها دارد این است که اگر بانک اطلاعات املاک وجود نداشته باشد و سازمان امور مالیاتی نداند که کدام املاک اجاره رفته‌اند، نمی‌تواند نسبت به مطالبه مالیات از این املاک اقدام کند و به این ترتیب، به راحتی امکان دور زدن این قانون وجود دارد.

وی تأکید کرد: از سوی دیگر تجربه ثابت کرده که ابزار مالیاتی در بخش اجاره بها بازدارنده نیست و صرفاً می‌تواند جوروانی برای موجران ایجاد کند. اما نمی‌تواند ابزار بازدارنده‌ای برای جلوگیری از وقوع معاملات غیر رسمی در بخش اجاره بها شود.

این کارشناس اقتصادی تأکید کرد: اعمال مالیات بر اجاره بها نمی‌تواند به کاهش نرخ عمومی اجاره‌ها منجر شود.

وحید عزیزی، کارشناس اقتصاد مسکن نیز در این زمینه تصریح کرد: متأسفانه دولت وقتی از سوی رسانه‌ها، کارشناسان و مردم تحت فشار قرار می‌گیرد تا ابزار مالیاتی خصوصاً مالیات بر عایدی سرمایه را برای کنترل بازار مسکن استفاده کند، مرتباً موضوع مالیات بر اجاره بها را مطرح می‌کند، بدون آنکه بانک اطلاعاتی و سامان املاک و اسکان را تهیه کرده باشد. در حقیقت مالیات تصاعدی بر اجاره بها، شکل «کاریکاتوری» از قوانین مالیات بر خانه‌های خالی یا دیگر ابزارهای مالیاتی بازار مسکن نخواهد بود.

هرگز یک ایرانی را تهدید نکن

رئیس‌جمهور آمریکا با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

رئیس‌جمهور آمریکا با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس این کشور مبنی بر این که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است، بار دیگر اظهار کرد که اجازه رخ دادن چنین چیزی را به ایران نخواهد داد.

وزیر امور خارجه کشورمان نیز در واکنش به پیام توییتری دونالد ترامپ، ادعای تهدید آمیز وی را با اشاره به واقعیت‌های تاریخی بی‌تأثیر خواند و به رئیس‌جمهور آمریکا توصیه کرد «هیچ وقت یک ایرانی را تهدید نکن».

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان در پیامی توییتری نوشت: دونالد ترامپ به تحریک تیم بی، امید دارد به چیزی دست یابد که اسکندر، چنگیز و دیگر متجاوزین در آن ناکام بوده‌اند. ایرانیان هزاران سال سربلند ایستاده‌اند و متجاوزین همه رفته‌اند. تروریسم اقتصادی و رجزخوانی‌ها برای نسل کشی، ایران را پایان نخواهد داد.

وی همچنین گفت: هرگز یک ایرانی را تهدید نکن. احترام را آزمایش کن، جواب خواهد داد.

گفتنی است، دونالد ترامپ در ادامه جنگ روانی علیه ایران در پیامی توییتری نوشت: «اگر ایران می‌خواهد بجنگد، این به طور رسمی پایانش خواهد بود. هرگز آمریکا را دوباره تهدید نکنید».

دونالد ترامپ در ادامه جنگ روانی علیه ایران توییتهی منتشر کرد. دونالد ترامپ در ادامه لفاظی‌های خود علیه ایران در حساب کاربری خود در توییتر نوشت: «اگر ایران می‌خواهد بجنگد، این به طور رسمی پایانش خواهد بود. هرگز آمریکا را دوباره تهدید نکنید».

واکنش مقامات آمریکا به توییت تهدیدآمیز ترامپ علیه ایران: *کریس مورفی سناتور آمریکایی: اگر بجای چهارم دبستانی من، فرمانده کل قوا بود، همین «توییت» را می‌نوشت.

اخبار

دلار وارد کانال ۱۳ هزار تومان شد

جدیدترین آمارها را بازار آزاد از کاهش پله‌ای قیمت دلار خبر می‌دهد بطوریکه قیمت دلار وارد کانال ۱۳ هزار تومان شد. سبیر نزولی نرخ ارز چند روزی است که بازار را احاطه کرده و به تیتراصلی خبرگزاری‌ها تبدیل شده است. عده‌ای از کارشناسان بازار ارز معتقدند بیانیه‌ها و یا همان پست‌های اینستاگرامی رئیس کل بانک مرکزی یکی از دلایل کاهش نرخ ارز است. البته همتی هفته گذشته در هیئت دولت از دستکاری نرخ ارزهای رایج توسط برخی دلالان زیرزمینی در بازار ارز خبر داده و گفته بود "بانک مرکزی نظارت کافی بر بازارها را دارد و مردم برای سرمایه گذاری سمت ارز نروند" دلار در معاملات دیروز بازار آزاد با نرخ ۱۴ هزار و ۵۰ تومان خرید و ۱۳ هزار و ۹۵۰ تومان به فروش رسید، قیمت یورو نیز با روند نزولی همراه بود به طوریکه نرخ خرید این ارز ۱۵ هزار و ۹۵۰ تومان و نرخ فروش آن ۱۵ هزار و ۸۵۰ تومان گزارش شده است.

طرح تشکیل سازمان نظام روزنامه‌نگاری

روی میز کمیسیون فرهنگی مجلس

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس از ورود کمیسیون متوعش به بررسی کلیات طرح تشکیل سازمان نظام روزنامه نگاری جمهوری اسلامی ایران خبر داد. احد آزادی‌خواه سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس در تشریح نشست امروز (یکشنبه ۲۹ دی‌ماه) کمیسیون فرهنگی مجلس با اشاره به اینکه در این نشست ادامه بررسی طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده در دستور کار کمیسیون قرار داشت که باقیمانده این طرح بررسی و تصویب شد و کار تصویب و جمع‌بندی طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده در کمیسیون فرهنگی به پایان رسید تا برای بررسی در صحن علنی مجلس به هیأت رئیسه ارسال شود. نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: مواد ۱۶ و ۱۲۹ این طرح از مواردی بود که با اصلاحاتی به تصویب اعضا رسید که بر اساس اصلاحیه ماده ۲۹ دولت مکلف شد فقط یکبار به افرادی که بین بازه زمانی ۱۵ تا ۲۰ سال تمام ازدواج دائم می‌کنند هدیه ازدواج پرداخت کند. میزان و نوع هدیه زوجین در آیین‌نامه اجرایی که توسط وزارت ورزش و جوانان و سازمان برنامه و بودجه تهیه می‌گردد، تعیین و هر ساله در قانون بودجه سنواتی منظور شود.

لزوم واگذاری پروژه‌های نیمه تمام

به بخش‌های غیر دولتی و خصوصی

رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی گفت: براساس لایحه مشارکت عمومی – خصوصی، دولت می‌تواند پروژه‌های نیمه تمام را به صورت مشارکتی به بخش‌های نیمه دولتی و خصوصی واگذار کند. حمیدرضا فولادگر رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در تشریح نشست روز گذشته کمیسیون متوعش، گفت: نخستین دستور کار کمیسیون بررسی لایحه مشارکت عمومی – خصوصی دولت بود این لایحه در واقع تبصره ۱۹ قانون بودجه سالیانه است که به صورت لایحه دائمی به مجلس ارائه شده است. نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی افزود: کلیات لایحه مشارکت عمومی – خصوصی مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد؛ برای بررسی جزییات، ۲ نفر از اعضای کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی در کارگروهی که وظیفه بررسی این لایحه را دارند – این کارگروه در کمیسیون عمران است – عضو شوند. وی اظهار کرد: براساس لایحه مشارکت عمومی – خصوصی، دولت می‌تواند پروژه‌های نیمه تمام را به صورت مشارکتی به بخش‌های نیمه دولتی و خصوصی واگذار کند در نتیجه طرح‌های نیمه تمام با کمک مردم به اتمام می‌رسد. با تصویب این طرح از یک سو مردم در اقتصاد مشارکت می‌کنند و از سوی دیگر طرح‌های نیمه تمام به سرانجام می‌رسد.

تورم کالاهای وارداتی به ۱۱۰ درصد رسید

نرخ تورم ریالی کالاهای وارداتی در سال گذشته به ۱۱۱٫۴ درصد رسید. گزارش مقدماتی شاخص قیمت کالاهای وارداتی سال ۱۳۹۷ از سوی مرکز آمار ایران منتشر شد. در نظام آمارهای قیمت، کالاهای وارداتی برای مقاصد متعددی به کار گرفته می‌شوند. شاخص قیمت کالاهای وارداتی، روند تغییرات قیمت محصولات عرضه شده از خارج به داخل کشور را طی دوره زمانی مشخص نشان می‌دهد. با توجه به اینکه قیمت کالاهای وارداتی یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر میزان مبادلات خارجی کشورها و نیز یکی از عوامل تعیین‌کننده رابطه مبادله است، تغییرات آن‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. در طرح شاخص قیمت کالاهای وارداتی از کلیه کدهای تعرفه وارداتی کشور در سال ۱۳۹۰ (سال پایه) استفاده می‌شود. روش جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از آمارهای ثبتی گمرک جمهوری اسلامی ایران (ارزش به صورت ریالی و دلاری، کشور مبدأ و مقصد، نحوه حمل و نقل و نرخ ارز) صورت گرفته است. طبقه بندی مورد استفاده سیستم طبقه بندی نظام هماهنگ شده توصیف و کدگذاری (HS) است. نتایج حاصل از این طرح در سطح کل کشور و برای تمامی ۲۰ گروه اصلی طبقه‌بندی HS قابل انتشار است.